

„Royal-Drill“

sorbahintó műtrágyaszórógépek,
szabadalm. kanális „Vera II” sorvetőgépek,
„Mosoni Drill” és „Prima Drill” sorvetőgépek

Láncos műtrágya-
szórógépek.

Kukoricaültető és

salétromszóró taligák elsőrendű kivitelben készülnek

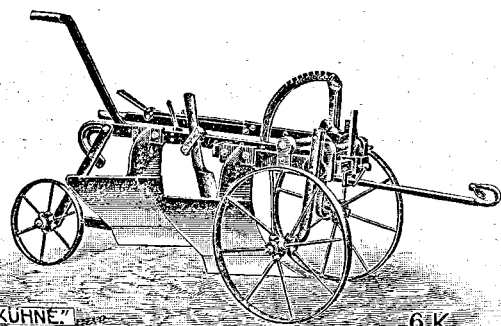
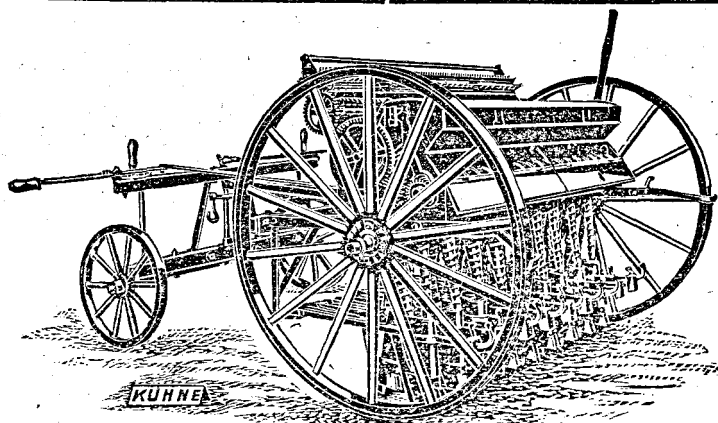
KÜHNE mezőgazdasági gépgyár r.-t.-nál **MOSON**

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

TAVASZI TALAJMIVELÉSRE:

Ékék, boronák, hengerek, mindennemű porhanyító eszközök, Osborne tárcásboronák, Kéregtörő henger-
törő hengerboronák, Osborne kaszáló- és aratógépek. Elsőrendű benzinmótoros cséplőkészletek.

Fiókraktárak: Debrecen, Kaposvár, Szabadka, Temesvár



2012

I. H. C. Benzin-Motorok gazdasági üzemek számára a legjobbak,

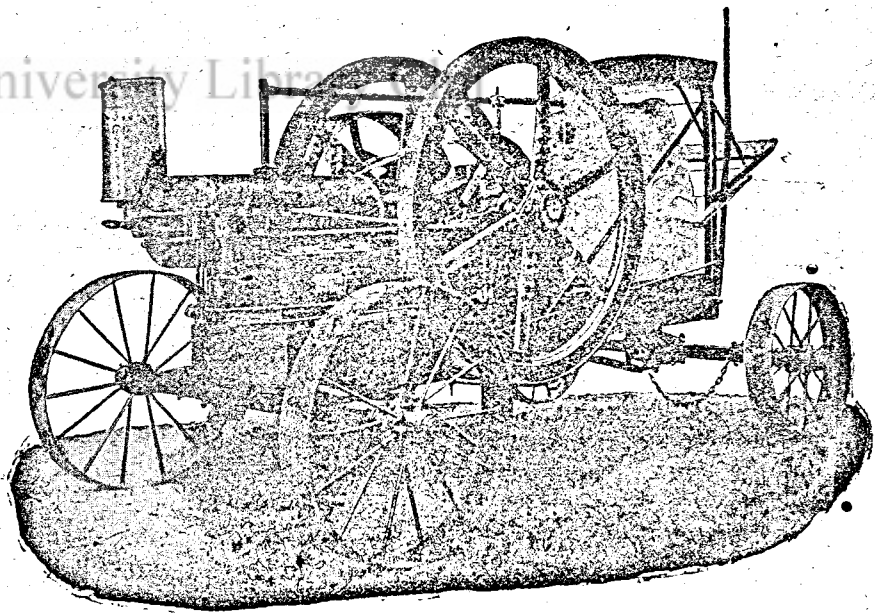
mert szerkeztük oly egyszerű, hogy a kezelést a legegyszerűbb béresre lehet bízni; mert az alkatrészek
cseréjéhez szakértő nem kell; mert kiváló erősen vannak építve és mégis meglepően olcsók; mert
üzemük teljesen biztos.

Gyártmányaink:

- I. H. C. Vertical-Benzinmotorok 2, 3 és 5 tényleges lóerővel (szecskavágó, daráló gép, répavágó, körfűrész, tengerimorzsoló, vízszivattyú stb. stb. hajtására.)
- I. H. C. Horizontál-Stabil-Benzinmotorok, 4, 6, 8, 10, 12, 15 és 20 tényleges lóerővel, (takarmánykamra, villanytelep, malom, stb. stb. számára.)
- I. H. C. Horizontál-Benzinlokomobilok 4, 6, 8, 10, 12, 15 és 20 tényleges lóerővel, (cséplőgép, tengeriszártépgép, tengerimorzsológép stb. stb. számára.)
- I. H. C. Famous-Vertical Benzinmotorok 2, 3 és 5 tényleges lóerővel, kézikocsira szerelve, (kisebb fajta cséplőgépek számára.)
- I. H. C. Benzin-Magánjárók (Traktorok) 12, 15, 20, 25 és 45 tényleges lóerővel, (cséplés, vontatás, szántás stb. számára.) 2731

Részletes katalógust és árjegyzéket kívánságra díjmentesen küld:

International Harvester Company of America,
Budapest, V., Váci-ut 98. sz.

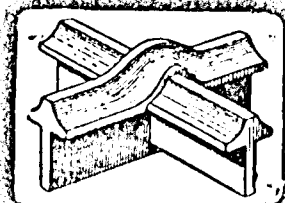


Zsákot, Zsineget,
ponyvát, szőlőkötöző fonalat vásároljon a
30 év óta legmegbízhatóbbnak elismert
FISCHER-féle zsák- és ponyvagyárban Budapest,
Nádor-utca 31-33. A Fischer-féle szőlőkötözőfonál
jobb és olcsóbb, mint a raffia. — Pontos, szolid
kiszolgálás. Ponyvakötöző Intézet. — Tessék ajánlatot kérni.

Gépészi állást

keres azonnali, vagy későbbi belépésre,
23 évi gyakorlattal, Stabil és lokomobil
vizsgálva, érti az összes mezőgazdasági gépek javítását, kéveket és marok-
rakó aratógépek okszerű kezelését. Gyakorlata van a villamosság terén Benzin
és Diessel motor kezelésében. Több évekig volt nagyobb gazdaságokban.
Kovácsságot gépészettel is elfogadja, érti a szakszerű lóvasalást. Szíves megkeresést kér:

Ulmer Lajos gépész, Katona, (Kolozsmegye.)



Szab.

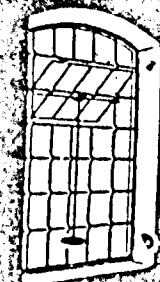
„Köplinger”-rendszerű Idomvasablakok

a legjobbak és a legolcsóbbak.

Egyedül gyártója — ismeretével és költségvetésével díjazottan dolgozik

vasszerkezeti és idomvasablakgyártással. Telefon 45.22

Leptér János Budapest, X., Asztalos Sandor-ut 16



Substantiarépmag
Óvári répmag
Bükkönymag
Őszi borsó
Lóbab
Putyi-preri tengeri

2879

Gróf Teleki Arvéd

drassói uradalmában

posta: **Koncza.**

2860

Olcson eladó szép, nagy, bekerített, üres ház hely, Kolozsvár város legszebb részében, mindenhez közel, egészséges, jó levegőjű olyan helyen, ahol a telkek értéke eddig évente 25-50%-al emelkedett. Nagyuri családi ház, vagy bérház építésére — esetleg kettőbe osztva is — kiválóan alkalmas. Csupán biztos és jól gyümölcsöző tőke elhelyezés céljából is, a mai bizonytalan időkben, nagyon jó alkalom. Érdeklődőknek eladó címét megmondja levéleg, szóval, vagy telefonon (158 sz.) a kiadóhivatal.

Gyakorlati vizsgát tett gazdatiszt, ki 17 évi praxissal bir **állást keres.**

Cim a kiadóhivatalban.

2876

Bortermelők!!

Legyetek nagyon óvatosak a szőlő-oltványok

bevásárlásánál, mivel a kedvezőtlen vegetációs időszak következtében majdnem minden szőlő-oltvány peronosporás és

gyengén gyökerezett, míg a mieink az idén is minden tekintetben kifogástalanul egészségesek, erőteljesek és gazdagon gyökerezettek

Fronius és Theiss

szőlő-oltványtelepek,
Medgyes (Nagyküküllőmegye.)

Árjegyzék ingyen és bérmentve! 2830

Rózsák,

Diszfenyők,

2886

Gyümölcsfák,

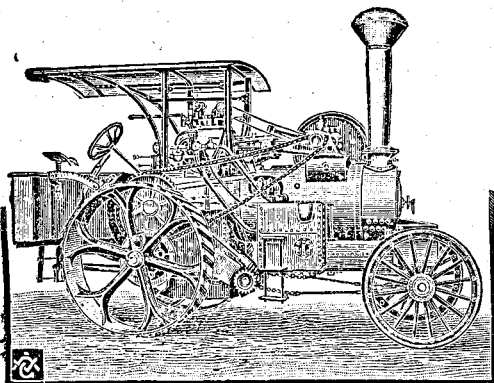
Sövénycsemeték, Vadoncok, Erdei facsemeték, Erdészeti és Gazdasági magvak, fűmagkeverékek,

Faragó Béla cs. és kir. udv. száll.

Zalaegerszeg.

Árjegyzékkel és árajánlattal kívánatra szívesen szolgálok

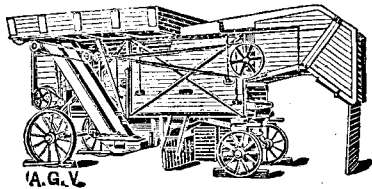
Az állami gépgyár gyártmányai:



Utimozdonyok

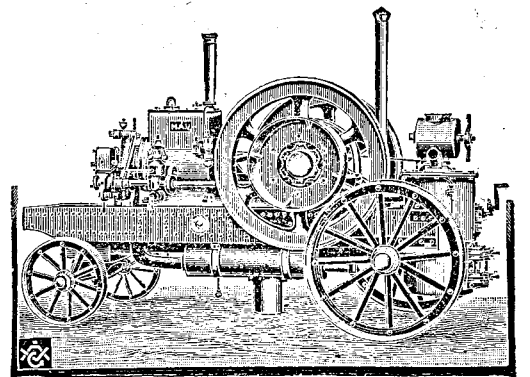
14 légkörnyomásra, compound rendszer szerint szerkesztve.

Fa-, szén- és szalmatüzelésre! Gazdaságos üzem! Gőzcseplőgépek hajtására, tehervontatásra és utánuk akasztott ekével való szántásra alkalmasak.



Acélkeretű golyós-csapágyas cseplőgépek.

Csekély hajtórésziükséglet! Csekély kenőanyag-fogyasztás! Tengelykopás kizárva! Nagy teljesítő képesség!



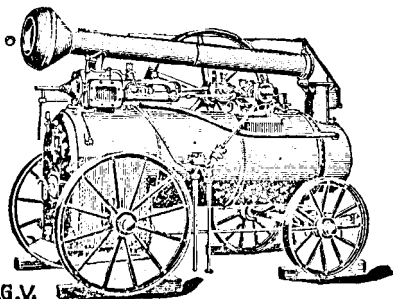
Szivógázlokomobilok

Ujdonság! Szabadalom!
Rendkívül olcsó üzem! Zajtalan működés!

Könnyű kezelés!

Üzemköltség naponként kb. 5 korona.

Földgázüzemre is alkalmasak!



GŐZLOKOMOBILOK

10 légkörnyomásra szerkesztve.

Fa-, szén- és szalmatüzelésre egyaránt alkalmasak. Nagy munkaképesség. Csekély vonóerő-ükséglet. Nagy tüzelőanyag- és vízmegtakarítás.

„Losonci“ tolóhengeres,
„Rekord“ meritókanalas

és

Szabad. „Rekord II.“

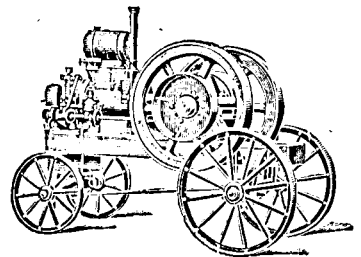
műtrágyavetőszerkezettel kombinált

sorvetőgépek.

Eredeti Kalmár-féle gabonatisztító rosták.

Resicai acélekék.

2021



Benzinlokomobilok

porlasztóval (karburátor) és szabadalmazott szelephűtéssel ellátva.

Megbízható üzem! Egyszerű kezelés! Kevés benzinfogyasztás! Ezenletes járás!

Nyersolajüzemre is átalakíthatók.

Uj árjegyzékünk megjelent!

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

Kívánatra szívesen megküldjük! Budapest, Váci-körút 32. sz.

ERDÉLYI GAZDA

AZ »E. G. E.« TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILI ER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE
MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTOSEG ES KIADOHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZAM.
A LAP TELEFON SZÁMA: 158.

**Kérjük az
előfizetéseket
megújítását!**

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:	
A fogyasztóközönség és a gazdasági válság. Utmutatás, a városokban, nagyközségekben és azokhoz közelfekvő falvakban való gazdálkodásra. <i>Gáspár József.</i>	83
Telepítsünk-e szőlőt? <i>Z.</i>	85
Irodalmi szemle:	
A modern kukoricatermelés és annak eszközei. — Országos szőlőmolykongresszus jegyzőkönyvét. A pata ápolása. — Stb.	86
Kisebb szakközlemények.	86
Egyleti élet.	87
Kormányintézkedések.	87
Vegyes közlemények.	88
Hirdetések.	

A fogyasztóközönség és a gazdasági válság.

Kétségtelen, hogy a kül- és belpolitikai bonyodalmak folytán felidézett pénzügyi válságot a gazdasági életnek minden ágában megéreztek, de ez a válság legjobban éreztette hatását a kereskedelmi életre. A fővárosban nap-nap után nagyobb számú becsukott boltajtó, nap-nap után szaporodó kereskedői bukás jelzi annak a pusztító viharának az utját, amelyet csakis erős gazdasági szervezetek tudnak megrázkodtatás nélkül kibírni. Sajnos, a magyar kereskedelemben ilyen erős szervezetek meglehetősen gyér számmal vannak. Nálunk, hogy valaki kereskedelmi vállalkozásba bocsátkozzék, ahhoz teljesen elegendő kelléknek tartják, ha az illető konyit egy kicsit az üzlethez. A szükséges alap és forgótőkét az üzleti szolidaritást az ugynevezett erkölcsi alapot a kereskedelmi vállalkozásoknál másodrendű kelléknek tartják. Ez okozza aztán azt, hogy Magyarországon az esetleges gazdasági válságok vihara aránylag jóval nagyobb pusztítást okoz, mint külföldön, különösen a műveltebb nyugati országokban.

Hogy ez így van, arra nézve elég bizonyíték a fogyasztási szövetkezetek legnagyobb magyar központjának a «Hangya»-nak a múlt üzletéről kiadott igazgatósági jelentése, amelyben szinte örvendetesnek mondható kivételképpen nem találjuk fel a válságos pénzügyi helyzet miatt megszokott siránkozásokat, hanem annak éppen az ellenkezőjét. A válságos helyzet nem hogy rossz hatással lett volna arra az 1195 falusi fogyasztási szövetkezetre, amely a Hangya kötelékében működik, hanem inkább megszilárdító hatással. Bebizonyosodott tehát ismét az, hogy a tűz a forgácsot elhamvasztja, az acélt ellenben még keményebbé edzi.

A fogyasztási szövetkezetek sikereinek a titkát nem kell tehát másban keresnünk, mint hogy a szövetkezetek megfelelnek a reális üzlet minden követelményeinek. Van elegendő alap és forgótőkékjük, feltalálhatjuk bennük a kereskedői szaktudást is s végül meg van a

kellő erkölcsi alapjuk is, mert a szövetkezetek nem nyereszkeskednek, nem akarnak a fogyasztó közönség rovására gazdagodni. Ugy látszik, hogy ezt a körülményt minálunk is mindjobban kezdik felismerni. A fogyasztási szövetkezetek száma ugyanis az elmúlt évben ismét több mint százal szaporodott, de meggyarapodott e szövetkezetek központjának, a Hangyának a forgalma is. Még pedig kerekén négy millióval úgy, hogy elérte a 28 millió koronát, ami annyit jelent, hogy számbeli eredményt tekintve a Hangya, amelynek üzleti tőkéje legnagyobb részben a falusi nép összerakott filléreiből képződött, ma már a legnagyobb magyar kereskedelmi vállalkozás.

Pedig hát ezt a fényes eredményt aránylag igen rövid idő alatt, mindössze 14 év munkájával érték el. A fogyasztó közönség szervezkedésének, öntudatraébredésének meg volt tehát az eredménye. Pedig a magyar szövetkezeteknek sokkal nagyobb akadályokon kellett keresztül gázolniuk, sokkal több ellenséggel kellett csatázniuk, mint a külföldi fogyasztási szövetkezeteknek. Itt azonban ismét csak arra hivatkozunk, hogy a tűz az acélt nemhogy elégetné, hanem még keményebbé teszi. Talán éppen a folytonos ellentállás tette szívóssá és kitartóvá a szövetkezetekbe tömörült fogyasztókat, a kiknek száma ma már jóval meghaladja a 200.000-et s amely szám, különösen az utóbbi években mutat fel igazán örvendetes szaporodást.

Ez a szaporodás azonban aligha következett volna be, ha nálunk, főleg a falvaknak sok minden bajtól szorongatott földművelő népe kézzelfoghatólag bebizonyítva nem látná a fogyasztási szövetkezetek nagy anyagi és erkölcsi előnyeit. Láthatja a fogyasztó közönség azt is, hogy a szervezkedés erején megtörik minden hatalom, láthatja, hogy a fogyasztási szövetkezetekben eltanult szervezkedést más téren alkalmazva az anyagi és erkölcsi boldogulásnak egészen új utjai tárulnak fel részére. Csak egyebet ne említsünk, a mióta a fogyasztási szövetkezetekben rendszeresen folyik a nép kereskedelmi

2743

A szabadalmazott

„JURENÁK” EKE

: Szerkezete egyszerű :
: kezelése könnyű :
: szabályozása gyors :
: cca 50%-kal többet szánt :
: cca 30%-kal kevesebb :
: vonóerőt igényel. :

A jövő ekéje!

Részletes árjegyzéket szívesen küld:
a „Jurenák” szab. Ekegyár R. T.
Marosvásárhely.

Szerezzük be a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

a gazdasági és kerti vetőmagvakat,

abraktakarmányokat, szőlővédelmi-, gazdasági anyagokat és

mezőgazdasági gépeket.

2003

kiképzése, azóta mindig szűkebb körre szorítkozik azoknak önző manipulációja, akik a nép kereskedelmi tudatlanságát kihasználva jutottak nagy vagyonhoz. Ez talán mindenekelőtt legszembetűnőbb eredménye a fogyasztási szövetkezetek 14 évi munkásságának.

Utmutatás, a városokban, nagyközségekben és azokhoz közel fekvő falvakban való gazdálkodásra.

Irta: Gáspár József.

VII.

A városi gazdálkodásnál azonban akkor sincsen haszonvétel nélküli tehén, ha szárazon áll, mivel ebben az állapotban jól felhasználható fuvarozásra, melyre nyáron az építkezés, télen pedig a tűzifa fuvarozása bőven szolgáltat alkalmat, úgy, hogy a magas fuvarbérrel még talán jobban fizet a tehén, mint a teje-léssel.

A városi gazdálkodás keretébe illeszthető másik ága az állattenyésztésnek, a sertésenyésztés. A sertésenyésztésnek felkarolására nem annyira a jól értékesítés, habár ezideig kedvező, mint inkább az a körülmény lép fel indoklásul, hogy a városokban — vendéglők, internátusok, laktanyákban stb — sok hulladék (moslék — gyűl össze, melyet gyors romlandóságánál fogva, csak a sertésekkel lehet értékesíteni.

A szorosan vett sertésenyésztést a legtöbb városban csak a malacok elválasztásáig lesz okadatott vezetni, mivel a felnevelés legelő hiánya miatt költséges és bizonytalan. A malacok az elválasztásig, levágásra (nyári malac, verő malac) nagyon jól értékesíthetők, különösen a farsangon, a keresztelések és lakodalmak évadjában. Felnevelésre csak azok tartandók meg, melyek a kiselejtett tenyészállatok pótlására használhatnak fel, vagy amelyek a hizlalásra szolgáltatnak anyagot.

Hizlalásra a fiatal süldők, ha az egy évvel betöltötték, lesznek alkalmasabbak, természetesen ide kerülnek a kiselejtett tenyészállatok is, melyek zsirra, míg az előbbieket husra hizlaltatnak meg.

A városi gazdának az angol fajta sertéseket ajánljuk tenyésztésre, melyek szaporák, gyorsan fejlődnek s jól tűrik a kevés mozgást engedő szűk helyeken tartást, husra gyorsan és jól felhizlalhatók.

Ha azonban zsirra-hizlal, akár eladás céljából, akár a házi szükséglet fedezésére, maradjon a városi kiscgazda is — a mangalicánál.

Sertéseknél a husra hizlalás természetével járó takarmányozásra az említett moslék mellett felhasználhatók: a lóhere, lucerna, tök és a takarmányrépa zöld takarmányfélék, melyeknek természetét fentebb ajánlottuk és említettük.

Lótenyésztésről, a szó szorosabb értelmében, a városi kiscgazda szempontjából nem lehet beszélni; csupán a lovak tartása jöhet szóba, melyeket az igen gyakran kínáló fuvarozások lebonyolítására használhat fel.

A fuvarozásra, melyet mint igen háladatos foglalkozást a városi gazdának jelöltük meg, elsősorban a lovak ajánlhatók. A teheneket csak kivételesen lehet igénybe venni, amikor szárazon állanak — nem tejelnek — de akkor is inkább a szorosan vett mezőgazdasági fuvarozásra. A fizetett fuvarhoz lovat tartson a városi gazda is, melyet gyorsabban, szabadabban és könnyebben használhat. A városi gazdának fuvarozásra az épületi anyagokat és a tűzifát tartjuk alkalmasnak. A teherhordó szekér, vagy a fiaker, nem a kiscgazdának való, ezek a mezőgazdaságon kívül eső önálló iparnak eszközei.

Az épületi anyag és tűzifa fuvarozása nem ad az egész évre, annak minden szakaszára kiterjedő munkát, éppen ez az, a miért a gazda munkakörébe sorozhatjuk, mivel ennek a révén jut ideje arra, hogy a fuvar a mezőgazdaságában is foglalkoztathassa.

A lótenyésztésnek rövid csupán érintésével szemben, annál részletesebb tárgyalásra hív fel a *baromfitenyésztés*, mely a városi gazdára nézve úgy a szorosan vett tenyésztési ágával, mint a hizlalásával egyaránt figyelmet érdemlő ágazata az állattenyésztésnek.

Kevés befektetést kíván, melynél fogva nincsen az a szegény városi gazda, kinek a baromfiak egyik, vagy másik neme ne foglalhatna helyet az udvarán.

A baromfitenyésztésre leginkább azok a gazdák való, a kiknek kevés a földbirtokuk s azzal szemben, — ami rendszeren együtt szokott járni — nagy családdal bírnak. A baromfitenyésztés a mezei munkára már képtelen, elagottaknak, vagy az arra még meg nem erősödött ifjaknak nyújt az erejükhez mért, most már mondhatjuk, a fáradtságot elég gazdagon jutalmazó foglalkozást.

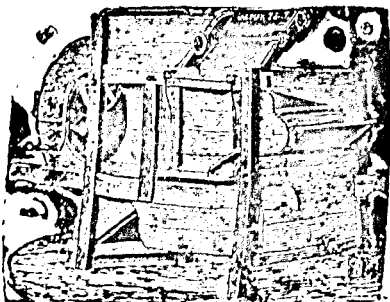
A városokban mindenütt a *tyuk*, sok helyen a *réce*, itt-ott a *lud*, kivételesen a *pulykatenyésztése* karolandó fel. Hizlalásra pedig elsősorban a *lud*, utána a *réce* s végül a *tyuk* és a *pulyka* foghatók be.

A baromfitenyésztést magát is a felkarolandó tenyészágak közé vettem, jóllehet a városi gazdának szűk az udvara — a háza körüli szabad tér — melyen a baromfiak tartózkodása kijelölhető. A mozgási terület korlátozását azonban pótolni lehet, a könnyen beszerezhető baromfieléssel. Mert hiszen éppen azért szükséges a nagy terület, hogy ezen megkereshessék a baromfiak, különösen a fiatal állatok részére nélkülözhetetlen állati táplálékot. A vágóhidakról kikerülő vér s más állati hulladék, melyeket minden nap frissen szerezhet be a városi gazda, alig valami ellenérték fejében: bőven pótoljuk a nagyobb területen hosszas kaparással feltárt rovarokat és férgeseket. Az állati táplálék bősége pedig, mint azt a gyakorlatból minden baromfitenyésztéssel foglalkozó gazda nagyon jól tudja, könnyű feladattá teszi, a szűk helyeken legtöbb gondot okozó fiatal állatok felnevelését, a lud kivételével mind a három neménél a baromfiaknak.

A csirkék felneveléséhez nem nélkülözhető az állati táplálék, melyek, ha nagyobb területeken mozoghatnak a rovarok, férgek, legyek szolgáltatnak a kis állatoknak. Hogy a csirkékből a városi és falusi gazdák oly keveset képesek felnevelni, az egyedül az állati táplálék hiányának vagy elégtelenségének tudható be.

A keltetés, akár természetes, akár mesterséges uton történjen, nem nehéz feladat, szorgalmas és figyelő gazda egyszeri kétszeri mesterséges keltetésnél olyan gyakorlatra tehet szert, hogy elébe vág az eredménnyel s legjobban sikerült természetes keltetésnek. Az eredményt a legtöbbször az teszi kétségessé, hogy felnevelés közben pusztul el a kis állatok jelentékeny része, melyhez ugyan a gondolkodás hiánya is hozzájárul, a legtöbbször azonban mégis az ok, az állati táplálék hiányára vezethető vissza.

Az értékesítés, hogy emiatt e kérdéssel bővebben kellene foglalkozni, nem okoz nehézséget, mert hiszen köztudomású, hogy állandóan a kereslet áll előtérbe. Annyit azonban ebben a tekintetben meg is lehetne tenni s ezzel a fogyasztók is nyernének, hogy a városi gazdák a heti és országos vásárok alkalmával, a mikor a falusiak nagyobb mennyiséget szoktak behozni, ne vigyenek baromfit a piacra. Mert a városi és falusi gazdák együttes megjelenése a piacon tulkinálattal járó versenyt támaszt; szemben ezzel ezután viszont a városi gazdának lenne kötelessége, hogy a hét többi napjain ellássák áruval a baromfi piacokat, hogy ennél megint a fogyasztók érdekei



Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek!!

Európaszerte első helyen elismert kitérő szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden következményeinek legjobban megfelelő

„Eredeti Kalmár-rosták“

Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni.

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

Vezérképviselő

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, V., Váci-körút 32.

legyenek kielégítve az által, hogy szükségleteiket napról-napra beszerezhessék.

Kapcsolatosan az értékesítéssel vehető fel az a kívánatom, hogy a baromfiak a piacra kocsin szállíttassanak, szabadon eresztve a kocsikra készített állásokon, mely által elkerültetnék az eddigi lábösszekötéssel járó állatkinzás. — Ugyanezen kérdésnél hozható ajánlatba az is, hogy az árak élősúly szerint állapíttassanak meg. Ezt szívesen fogadná a fogyasztó közönség is, mert mind a két részről nagy időmegtakarítással járó alkudozások elmaradnak. Különösen nyerne ezzel az újítással a fogyasztó közönség, amely részről sokszor a cselédek vannak megbizva a vásárlással.

A hizlalásra a városi gazda elsősorban a saját tenyésztését használja fel, ez azonban koránt sem elégíti ki a piaci szükségletet, melynél fogva különösen a ludnak, récének erre a célra vásárlása is szükséges, annyival is inkább, mint-hogy ezek tenyésztése a városokon szűk határok közé van korlátolva.

(Folyt. köv.)

Telepítsünk-e szőlőt?

A mai nehéz viszonyok és kedvezőtlen gazdasági körülmények között meg lehetős *«félsszel»* írjuk le ezt a kérdést.

Még a speciális szőlőszeti szaklapok is mottojuknak választották: *«ha rongyos szürben akarsz járni, — telepítsél szőlőt»* meglehetősen indolens közmondást.

Szerencse, hogy a fentidézett fatális közmondás Erdély nektárt termő bérceitől messze és a sivar homokon született. Kecskemét vidéken. Ott mint tudjuk, a sikot rázta meg nemrég egy hatalmas föld rengés s mintha ezt a mi hegyeink is megirigyelték volna, minden előzetes bejelentés nélkül, csendesen, de sajnos kitarással elkezdtek egymásután csuszamlani, néhol sok szép reményt temetve maguk alá.

Ezen hegyesuszamlások, de az egész kedvezőtlen múlt év zilált gazdasági viszonyai váltották ki a deprimált kedélyű gazdák egynémelyikéből, azt a ma már elég sűrűn hallható feltevést, hogy a szőlő ugy sem jövedelmez kellően, a befektetés nagy, a termés elenyészően csekély — ergő kár a telepítéssel vesződni. Pedig hát borivó nemzet volnánk vagy mi? — és eddig is így köszöntöttük egymást *«bor, buza, békesség»*. Buza ugyan az idén is alig lesz, ha csak nem tavaszi, a békességet meg világszerte elvitte az ördög, bor? — nó még az lehet, hogy a két előbbi híjjával abba fojltjuk bánatunkat.

Bár ha figyelmesebben nem telepi-

tünk mint eddig tettük, bizony még bor sem lesz.

Térjünk vissza azonban a tárgyra, hisz a jobbat reméljük mindig és boncolgassuk kissé a felvetett kérdésre adandó feleletet, ami csak az lehet, hogy a szőlő telepítésbe helyezett befektetés jövedelmező tőkére válik ha:

1. jól készítjük el a forгатást,
2. megfelelő alanyra oltott nemeseket ültetünk,
3. jó oltványanyagot használunk a telepítéshez,
4. híres erdélyi borfajtáinkat műveljük,
5. kellően védekezünk a gombabetegségek ellen,
6. nem zsaroljuk ki a szőlőt túlmetésszel,
7. megadjuk a szőlő kellő évközi munkáit,
8. nem sajnáljuk tőle a szükséges trágyát.

Már most aki még nem volt szőlősgazda, vagy nem okszerűen munkálkodó ezen és a *«ha»* után következő 8 pont olvasásakor majd akaratlanul is elrebegi a kecskeméti közmondást pedig — nem volna igaza.

Tudjuk, hogy a mezőgazdaság akár kül-, és még inkább ha belterjes, sem ontja ingyen a jövedelmeit, ott is véres verejtékkel dolgozik az őstermelő, a gazda, ha kellő eredményt akar elérni. Bátoran mondhatjuk, ha van 1—2 hold szőlője, amit megfelelő alapossgal telepített be és jól mivel, a legtöbb esetben annak lelket nemesítő munkájában pihen ki gazdálkodása fáradtságát, nem is említve a jól eső és vele járó hasznot is.

A szőlő igen hálás növény, illetőleg minden növény hálás, a jó műveléssel szemben és így a szőlő is. Mint említettük jól esik a gazdának, ha aratás után még egy szüret is következik, ami jövedelem pótléknak el kel körülötte. Már most, hogy szüret legyen és *«kicsi»*-e ez vagy *«nagy»* az elemi csapásokat kivéve — ez igazán egyedül csak a gazdától függ. A ki okszerűen műveli szőlőjét, annak a saját maga által szabályozható hozam azt is megengedi, hogy jégverés ellen biztosíthasson, mert a tavaszi fagy nálunk Erdélyben, a ritkább esetek közé tartozik.

Szőlőt csak egyféleképpen érdemes telepíteni, vagyis jól. Aki pedig az utánjárást és szorgalmas, odaadó munkát sajnálja tőle, no meg persze a befektetési tőkét is indokolatlanul redukálni akarja, jobb ha nem telepít egyáltalán, — és egy talpalatnyit sem. Saját magát haszontalan és így igazán felesleges kiadástól, felebarátait pedig panaszainak ok nélküli hallgatástól fogja felmenteni.

Lássuk most már, hogy rendes körülmények között, jó telepítés anyag és munka esetén mi a költség és jövedelem egy kat. hold szőlő beállítás után? Feltecssük, hogy mindég olyan jó fekvésű hegyi területről van szó, amely vagy szőlő volt valamikor, vagy erre különösen alkalmas, *mezőgazdasági növények sikeres termelésére azonban alkalmatlan, tehát egyébként parlagon heverne.*

Rigolozás 1600 □-öl à 24 f. =	384.— K
Telkesítés	100.— „
120×120 cm. ültetéssel oltvány	
4000 drb. à 260 K	1040.— „
ültetési költség	60.— „
Évi munka első évben	200.— „
Összesen:	1784.— K
1684.— K 5% kamata	84·20 „
Telepítési költség első évben ..	1868·20 K
Második évben 5% tőkepótlás	
200 oltvány à 260 K	54.— K
4000 karó à 14 fill.	560.— „
2-ik évi munka	250.— „
második évben költség	2732·20 K
2732·20 K 5% kamata	135·61 „
3-ik évi munka	300.— „
Összesen:	3167·81 K
3167 81 K 5% kamata	158·39 „
Első termés idejére összes költség	3326·20 K
Egy jól munkált szőlőnek teljes teridején 30 Hl. átlagot kell hozni. A must árak Erdélyben mint normális átlag 60 fillerre tehető, harmadik évben fél termést számítva 15 Hl. à 60 fill. = 900 K.	
Első termés idején 3-ik évben volt	
az összes befektetés	3326·20 K
levonva 3-ik év termés értéke ..	904.— „
Harmadik évben volt a telepítés	2426·20 K
4-ik évben:	
3-ik év költségmaradványa	2426·20 K
munkaköltség	300.— „
Összesen	2726·20 K
2726·20 K 5% kamata	136·31 „
Összes költség	2862·51 K
Bevétel must után	1800.— „
Fedezetlen költség	1062·51 K
5-ik évben:	
4-ik év fedezetlen költsége	1062·51 K
munkaköltség	300.— „
Összesen	1362·51 K
1362·51 K 5% kamata	68·12 „
Összes költség	1430·63 K
Bevétel	1800.— „
Tiszta haszon	430·63 K
5-ik évig kiadásunk:	
1, 2, 3, évben összesen	3326 20 K
4-ik év munkaköltsége	300.— „
4-ik év kamatvesztesége	136·31 „
5-ik év munkaköltsége	300.— „
5-ik év kamatvesztesége	68·12 „
Végösszeg költség	4130·63 K

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható: Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kélzók és finom angol és francia zsebkendők. Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok. Fiu és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utódi

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagyraktára
KOLOZSVÁRTT, Deák Ferenc-utca 3. sz.

Telefonszám 567.



Mátrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságu szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapju és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktára.

árak mellett igen jól értékesítik az említett szövetkezetek tagjai jól kiszáradt kukoricájukat. Ez az eljárás is egy érdekes példája annak, hogy az élelmes gazda sokszor rendkívüli módokon is tud segíteni a baján.

+ **A tyukok tojásevése.** Hogy a tyukok tojásevését meggátoljuk, adjunk nekik sok kifutót és sok zöldcledelt. Széna- vagy lóherecsomókat 50 centiméter magasságban felakasztunk, hogy így mozgásra kényszerítsük a baromfiakat. A tojófészkeket sötétben kell készíteni és 20—50 cm-re a földtől. A fészkek bejáratához deszkát erősítünk, hogy ezzel elősegítsük azt, hogy a tojás sötétben legyen. A fészkekbe tehetünk porcellán- vagy gipsztojást, szintugy az ól padlására is egy-néhányat. A friss tojásokat naponkiütöbbször el kell venni. Helyesen tesszük, ha az ólat hamuval vagy régi vakolattal hintjük be, hogy a tyukoknak fürdőhelyül szolgáljon. A tyukok tojásevése azáltal keletkezik rendszeren, hogy kevés zöldtakarmány vagy ivóvíz áll a tyukok rendelkezésére.

+ **Szénsavas mész mint takarmány.** Hangzatos hirdetésekkel mindenféle mész takarmányokat ajánlgatnak a gazdáknak, sőt egy osztrák gyár annyira ment, hogy azt állította reklamáiban, miszerint 97% szénsavat tartalmaz, tehát akkor okvetlen légnemű volna s mint ilyen jól záró palackokban lenne csak szállítható szabadása is csak különös eljárás szerint történhénék meg. Ilyen s hasonló csodabogarak ára per q legalább 14 K-ba kerül holott az iszapolt kréta, mely legalább is éppen oly szolgálatot tesz, 3 vagy legfeljebb 4 koronába kerül métermázsánként.

+ **Hazai olajrózsánk illóolaj tartalmáról** dr. Irk Károly irt hosszabb tanulmányt és megállapította, hogy a hazai földön termelt rózsá-olaj igen finom illatu s kellemesen édes jellegű.

A termelt rózsák közül a Rosa damascena trigintipetala, Rosa gallica „Perle de Panaché” s a Rosa moschata trigintipetala kellemesen édes illatuk s a pár évi kultiválásnak megfelelően — olajtermelés szempontjából — megfelelő magas hozamuaknak bizonyultak, amennyiben illóolajtartalmuk; eddigi vizsgálatai alapján:

0.0241%—0.044%

között ingadozik az 1910. és 1912. évi kísérleti adatoknak megfelelően.

A Rosa rugosa de l'Hay-t jellemző karakteristikus illat.

Ami a meteorologiai viszonyokat illeti, jellemző, hogy ugy a hazai középhőmérsék (9.8—11.8 C°), valamint az évi hőmérséké ingadozás [—25.6-tól 29.9 C° ig (1910), 22.1-től 31.6 C°-ig (1911) Kolozsvár] megfelel a bulgáriai viszonyoknak (—20° C-tól +40° C-ig); a rózsák nyílása alatti hónapok hőmérséke pedig igen közel megegyeznek. A csapadék szempontjából azonban a hazai statisztikai adatok általában magasabb értéket mutatnak, mint a bulgáriaiak; április és május hónapokban azonban átlag közelesően megegyeznek.

EGYLETI ÉLET.

Közgyűlési meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet, alapszabályszerű *rendes közgyűlést* Kolozsvárt, 1913. évi március hó 16-án, vasárnap délelőtt 10 órakor fogja saját helyiségében Attila-utca 10. szám megtartani, a melyre az egylet tagjait lisztelettel meghívom.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.

2. Az igazgató választmány jelentése az egylet 1912. évi működéséről.

3. Pénztári jelentés az egylet 1912. évi zárszámadásáról; ezzel kapcsolatban:

4. A számvizsgáló-bizottság jelentése.

5. Az 1913. évi költségelőirányzat megállapítása.

6. A választmány által esetleg átteendő ügyek.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet 1913. évi február hó 3-án tartott igazgató-választmányi üléséből.

Br. Bánffy Ernő,
egyleti elnök.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

Körrendelet a fertőző hüvelyhurut gyógykezelése tárgyában. Serényi Béla gróf földmivvelésügyi miniszter a fertőző hüvelyhurut gyógykezelése tárgyában a törvényhatóságokhoz közzelintézet, a melyet tudomásul vétel végett az E. G. E.-nek valamint a többi gazd. egyleteknek is megküldte. A rendelet a következő: «A szarvasmarhák fertőző hüvelyhurutja az eddigi megfigyelések szerint, az ország legtöbb vármegyéjében előfordul. E betegségnek azonban ugy az országban, valamint a külföldön is igen eltérők a vélemények. Mig ugyanis egyes megfigyelők szerint a betegség rendszeres gyógykezelés mellett is csak nehezen és hosszabb idő alatt gyógyul s gyakran meddőséget és elvetélést okoz addig mások tapasztalatai szerint önmagától minden beavatkozás nélkül is gyógyulhat és a fogamzásra vagy vemhességre káros kihatással nincsen.

Az országban a betegség felől szerzett tapasztalatok is a betegség jóindulatu befolyását látszanak bizonyítani s csak itt-ott hangzottak fel panaszok a betegségnek az állattenyésztésre gyakorolt káros hatásáról, de szakszerű és kimerítő vizsgálat alapján ezekben az esetekben sem nyert kétségtelen beigazolást, hogy a meddőség és az elvetélést a fertőző hüvelyhurut és nem az egyidejűleg fennálló más körülmény, vagy betegség okozta.

Ami a betegség kötelező orvoslását illeti, azt a betegség mostani elterjedése mellett nem tartom keresztülvihetőnek, mert nem áll elég állatorvos rendelkezésre, akik személyesen vezelnék a beteg állatoknak naponta vagy legalább is rövid időközökben szükséges kezelését, a laikusokra vagy az állatbirtokosokra bízott kezelés pedig nem hozná meg a kívánt eredményt, mert ezek szakértelem híján nem hajthatnák végre céltudatosan az orvoslást, sőt e közben még a betegségnek továbbterjedését is elősegítenék, másfelől pedig mint számos példa igazolja, csakhamar reáunnának a farszító és időrabló kezelésre s azt idő előtt abbahagynák vagy elhanyagolnák. Ezenkívül a siker biztosítása szempontjából multhatatlanul szükséges forgalmi és fedeztetési korlátozások, a betegségnek mostani általános elterjedése mellett nem is volnának végrehajthatók, illetve szigorú végrehajtásuk sokkal hátrányosabb befolyással volna az ország szarvasmarha állományának gyarapodására, mint maga a fertőző hüvelyhurut abban az esetben, ha a betegség valóban okozna meddőséget és elvetélést.

A betegség kötelező gyógykezelésének elrendelése egyébiránt azért sem vezetne célra, mert az állatorvosi tudomány a betegség ellen gyorsan és biztosan ható eljárással ez időszertul nem rendelkezik és mert a betegség az egyszer meggyógyult állatoknál is gyakran kiújul.

Mindezekre való tekintettel a fertőző hüvelyhurut kötelező gyógykezelésének elrendelésére irányuló kérelmeket ezidőszertul nem teljesíthetem.

Értesitem azonban a törvényhatóságot, hogy a fertőző hüvelyhurutra vonatkozó adatok gyűjtése folyamatban van és mihelyt a betegség által okozott károkról biztos adatok állanak rendelkezésre, nem fogok késni, hogy a betegség ellen a szükséges intézkedéseket elrendeljem.

A fertőző hüvelyhurut ellen való erélyes védekezés okából annak idején egyesületünk is felirt a földmivvelésügyi miniszteriumhoz, e körrendelet feliratuakra így válaszul is szolgál, amelynek tartalmát — az utolsó bekezdés kivételével — sajnálattal kell tudomásul vennünk.

Rendelet a kártékony rovarok irtása tárgyában. A földmivvelésügyi miniszter a következő rendeletet intézte a törvényhatóságokhoz:

A tavasz közeledtével ismét előáll a szükségessége annak, hogy az ország mezőgazdasági termelését veszélyeztető kártékony rovarok irtása iránt fennálló törvényes rendelkezések pontos végrehajtására a törvényhatóság figyelmét felhívjam.

A hatóságok tájékoztatása céljából különösen azokra a káros rovarokra kell figyelmét felhívnom, melyeknek irtása, illetőleg fellépésének bejelentése a birtokosokra nézve büntetés terhe alatt országosan kötelező. Ezek a rovarok:

1. a gyümölcsfák kártékony hernyói,
2. a cserebogarak,
3. a marokkói sáska,
4. a vértetű,
5. a darazsak,
6. a cukor- és takarmányrepát pusztító bogarak.

I. **A gyümölcsfák kártékony hernyói** az 1894: XII. t.-c. 50. §-a értelmében minden birtokos köteles a fák rügyeinek fakadása előtt legkésőbb azonban március végéig irtani. Minthogy azonban a szakkezegek véleménye szerint egyes hernyófajok — különösen a fehér galagonya pille és a sárgafaru pillangó hernyója már március végén rág és annyira elszéd, hogy a fán maradó hernyófészkek leszedésével a gazda tulajdonképpen célt nem ér, a hatóság figyelméztelése kapcsán arra is felhívandó a gazdaközönség figyelmé, hogy jól felfogott érdeke követeli a hernyóirtás munkálatainak már február végére leendő befejezését.

Az irtási kötelezettség kihirdetése, az ellenőrző szemlék s a mulasztások esetén való eljárás részletei tekintetében a közérégi (városi) kezegeknek az 1911. évi 5000. számú F. M. körrendelet rendelkezéseit kell végrehajtaniok.

II. **A cserebogarak** kötelező irtását ugyancsak az 1894: XII. t.-c. előbb idézett §-a rendeli el akként, hogy tömeges megjelenésük alkalmával megfelelő módon pusztítandók. A cserebogarak irtási módjára (szedésére és elpusztítására) valamint az irtásnak ellenőrzésére s a mulasztókkal szemben való eljárásra általában ugyanazok a rendelkezések érvényesek, melyek a fentebb jelzett körrendelet 1—7 pontjaiban a hernyók elleni védekezésre nézve foglaltak.

III. **A marokkói sáska** irtásáról az 1907: XXXI. t.-c. s annak végrehajtása iránt kiadott 28000/907. számú rendelet intézkedik. E törvény értelmében ahol a sáska már az előző években is károkat okozott, vagy a sáska előfordulása várható, kötelesek a külső mezőrendőri kezegek, vagy a községi előjárók a határit minden év április 15-től július végéig állandóan felügyelni. Azokon a birtokon, a melyek mezőrendőri felügyelet szempontjából a községi határtól elkü-

lőnitve kezeltenek, az illető birtok tulajdonosa, hasznélvezője, vagy pedig a birtok önálló gazdasági vezetésével megbízott alkalmazott köteles teljesíteni a felügyeletet. A páskai fellépését a felügyeletre köteles hatósági közegek, valamint magánügyének a törvényben előírt módon bejelenteni tartoznak.

A védekezési eljárás részletei, valamint az állami közreműködés és a büntető rendelkezések módjait tekintetében általában utalok a jelzett törvény és végrehajtási rendelet határozmányaira.

IV. A vértetű az 1899. évi 9679. számú F. M. körrendelet értelmében kötelezőleg irtandó.

Minden birtokos köteles a birtokán, minden mező- és hegyőr az őrizetére bízott területeken az almafákat folytonos figyelemmel kísérni s a vértetű előfordulása, vagy annak gyanuja esetén a községi elöljáróságnak azonnal jelentést tenni. Ha a helyi hatóság a vértetű fellépését megállapította, a birtokos tartozik a kapott utasítás szerint az irtást büntetés terhe alatt végezni.

Az ellenőrzés és szakértői utmutatás iránt részletesen az utóbb idézett körrendelet intézkedik.

V. A darazsakat az 1902. évi 11974. számú F. M. körrendelet értelmében az 1894. t. c. 52. §-ának második kikezdése szerint a birtokos birtokán, a mező-hegy- és erdőri személyzet pedig az őrizetére bízott területen irtani köteles.

VI. A cukor- és takarmányrepát pusztító bogarak közül a legkártékonyabb a lisztes répabarkó s a nagy hamvas vinctellérbogár, mely rovarokat az 1908. évi 32900 F. M. körrendelet értelmében minden birtokos répaföldjén évenként márciustól június közepéig irtani tartozik.

Mint hogy a felsorolt s kötelezőleg irtandó káros rovarok elleni védekezés csak akkor lehet sikeres eredménye, ha az irtás alaposan, lelkiismeretesen és egye sült erővel hajtatik végre, különösen szigorú kötelessége leendő a községi (városi) elöljáróknak, hogy az irtási kötelezettségekre vonatkozó törvényes rendelkezéseket pontosan s részleteikben is ismerjék meg, azokat, valamint az irtási utmutatások lényeges tartalmát megfelelő időközönként többször tegyék közhírré, ugyancsak az irtási munkálatok ellenőrzését teljes szigorral foganatosítsák, mert csak így remélhető, hogy azok az irtási értékek, melyek a káros rovarok pusztításai következtében veszendőbe mennek, legalább jelentékeny részben megmentessenek.

Utasítandók a községi (városi) elöljáróságok továbbá, hogy az említett káros rovarok elleni okszerű védekezést ismertető «Utmutató»-knak a szükséges példányszámban leendő megszerzése iránt közvetlenül a m. kir. rovarügyi állomáshoz (Budapest, II. ker. Intézet-utca 1. sz.) forduljanak.

Végül felhívom a törvényhatóság első tisztviselőjét, hogy jelen rendeletem végrehajtásának eredményéről hozzám folyó év október 31-ig tüzetes jelentést tegyen. Ezen összefoglaló jelentésben az alábbiakra kell kiterjedni:

a) a jelen rendeletben említett káros rovarok közül, melyek fellépése és pusztítása volt megállapítható?

b) kötelező irtás minden esetben és kellő időben végeztetett-e s minő eredménnyel?

c) hány birtokost kötelezett a hatóság egyenes felhívással az irtás munkálataira?

d) hányan ítéltek el kihágás miatt?

e) kötelesség mulasztás miatt indit-

latott-e vizsgálati, vagy fegyelmi eljárás valamely hatósági közeg ellen?

f) Végül előterjesztendők az esetleges javaslatok az irtás gyakorlati eredményeinek tökéletesítése érdekében.

Méhészeti szaktanítók új kerületi beosztása. A földmivelésügyi miniszter az országot méhészeti szempontból 16 kerületre osztotta be, az Erdélyi kerületek beosztása és a vezetőkkel megbízott méhészeti szaktanítók nevei itt következnek:

Kolozsvári kerület: Szilágy, Szolnok-Doboka, Besztercenaszód, Kolozs, Tordaanyos vármegyék és Szilágyosmlyó, Zilah, Dés, Szamosújvár, Beszterce, Kolozsvár, Kolozs, Torda városok. Vezető: Donáth Aladár. Sepsiszentgyörgyi kerület: Marostorda, Udvarhely, Csik, Háromszék vármegyék és Marosvásárhely, Szászrégen, Székelyudvarhely, Csikszere, Kézdivásárhely, Sepsiszentgyörgy városok. Vezető: Nemes Győző. Nagyszebeni kerület: Szeben, Kisküküllő, Nagyöküllő, Fogaras, Brassó vármegyék és Nagyszeben, Szászsebes, Erzsébetváros, Medgyes, Segesvár, Fogaras, Brassó városok. Vezető: Hranckay Béla. Gyulafehérvári kerület: Alsófehér, Hunyad, Krassószörény vármegyék és Abrudbánya, Gyulafehérvár, Nagyenyed, Vizakna, Déva, Hátszeg, Szászváros, Vajdahunyad, Karánsebes, Lugos városok. Vezető: Valló Zoltán

Körrendelet. A m. kir. földmivelésügyi miniszter az állategészségügy előmozdítása és a gazdaközönség érdekében folyó év január havában 10995—913. sz. a. kiadott rendeletével elrendelte, hogy az állami ojtóanyagtermelő intézet által termelt és a «Hangya» szövetkezet által forgalomba hozott ojtóanyagok és serumok csomagolási költségei 1913. évi január 1-től ne a megrendelőt, hanem az államkincstárt terheljék.

A csomagolási költségek az ojtóanyagok és serumok eladási árának körülbelül 5.2%-át képezték. A gazdaközönség tehát az ojtóanyagokat cenzurát tetemesen alacsonyabban szerezheti be.

Legelők öntözése. Az állattenyésztés fejlesztésére irányuló mozgalomnak fontos szerepe van a legelők följavítása körül. A földmivelésügyi miniszterium nagy gondot fordít arra, hogy az állatállomány fejlesztése céljából a legelők mielőbb jó karba jussanak. Evégből újabban felhívta a gazdasági felügyelőségeket, hogy jelentsék be a vármegyéjük területén található olyan közlegelőket, amelyek alkalmasak volnának arra, hogy mesterségesen öntöztessenek.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Az egyke rendszerről.

Szociális tanfolyam rendezése előtt állunk, amelynek célja megtanítani a papok, tanítók és jegyzőknek és megbeszélni velök, hogy mik azok a *legsürgősebb* leendő, amiket az állammal karöltve a társadalomnak tennie kell a falu érdekében. Ide tartozik az egyke ügye is. Az egy gyermek-rendszerrel a pap, tanító és jegyzőnek kell visszatartania a népet, vagy ha már az meghonosodó félben van, vagy otthonos is egy faluban, úgy a járás orvosával együtt kell a legelkeseredettebb harcot indítani ellene. Hogy az egyke rendszer — ha csak *egészségügyi* szempontból *kivétel* esetekben erre szükség nincs — mennyire nem egyeztetendő össze a magyar falu népének erkölcsével, gondolkodásával, szívével és lelkével azt mindnyájan érezzük és tudjuk.

E tárgyban egy igen érdekes és hosszúságos tanulmányokon alapuló értekezést tartott a héten Nógrádi László, a Magyar

Gyermektanulmányi Társaságban. Előadásában rámutatott arra, hogy az egyke terjedésének egyik oka a kultúra: azok terjesztik, kik a városokban több ideig voltak s eltanulták bizonyos gyermekellenes szerek használatát. Ugyanezt cselekszik a prezervatív eszközöket áruló ügynökök, kik gyakran látogatják a falukat, továbbá a gummi-különlegességeket reklamírozó árjegyzékek, mik a nemi higiéné hangzatos cím alatt még a hírlapbélyeg kedvezményét is élvezik. Hibásak a bábák s orvosok, kik maguk is segítenek a bűnös manipulációkban.

Az egyke rossz hatással van gazdaságilag, mert az egyke-gyermek, ki megszokta a módot s dologtalan, könnyelmű életet, eldorbézolja vagyonát. A morálra is káros az egyke. Az egyke-család élete rideg, unott, sok a családi békétlenség és a válás.

Az egyke-gyermek satnya, mert rendszerint az elsőket teszik el láb alól. Az egykék a betegségek céltáblái. A szülői engedékenység egyrészt fizikai, másrészt morális romlásnak válik okává. A szülő megengedi éretlen gyermekének, hogy legénykedjék: szivarozik, kocsmázik. Az egykéből élhetetlen ember lesz. A gyermeket dédelgetve cicomázzák. A gyermek mihamar megtudja, hogy ő gazdag, ez büszkévé, gögössé teszi s pazarlóvá. Igen sok egyke-család így megy tönkre, hogy az egyetlen elpazarolja az örökölt vagyont.

Az egyke-szülő bánásmódja gyermekével szemben egészen ellentétes a magyar család régi erényével. A magyar ember szereti gyermekét, de nem dédelgette sohasem, hanem kemény munkára fogta. A faluk egyéniségét, lelkét a gyermekek adják meg. A gyermekek teszik különössé a falut, ők a falu szíve. Gyermek nélkül olyan a falu, mint a temető. Az egykés-család élete rideg, színtelen. Az egyke-bűn eltompítja az erkölcsi érzést és egész külön morális felfogást alakít ki. Energiátlan az egyke-család erkölce, szomorú és bus.

De nemcsak az a baj, hogy egyke-család, az egyke-falu degenerált, hanem az, hogy megfertőzik az egészséget is. Az egyke morális divattá lett az egyke-társadalomban, ez ellen nem szabad véteni senkinek, aki ebben a társadalomban élni akar.

— **Kinevezés** A király, a földmivelésügyi miniszter előterjesztésére Rác Sándor országos szőlészeti és borászati főfelügyelői címmel és jelleggel felruházott központi szőlészeti és borászati főfelügyelőt a VI. fizetési osztályba országos szőlészeti és borászati főfelügyelővé nevezte ki.

— **Uj kertészeti főfelügyelő.** A király, a földmivelésügyi miniszter előterjesztésére Angyal Dezső kertészeti tanintézeti igazgatót a VI. fizetési osztályba kertészeti főfelügyelővé kinevezte.

— **A mezőgazdaság állspota.** A legnagyobb hidegekben is csak vékony hóréteg borította a tél folyamán a vetéseket. A déli oldalokban a nap, az északi dűlőkben pedig a szél koptatta le a havat a gyenge őszi vetésekről. A későn vetett északi hibásan keltek, remélni lehet azonban, hogy az idő jóra fordultával ezek a föltek még helyre jönnek. A eséplést számos helyen a legnagyobb esikorgó hidegben végezték. A gépeket csak a föld megfagyása után lehetett szállítani. A gabona neműek nyirkosak sokféle dohosak is, a heremagnak kb. 30% csiraképtelen. Dacára, hogy a heremagnak csak 70%-a csiraképes, szivesebben használják vetésre a gazdák saját termésű aran-kamentes magvaikat, mint a magasabb

csiraképességű bolti, esetleg arankás magol.

— **A szőlők állapotáról.** A hosszantartó őszi esőzések után Erdély egyes vidékein, valamint a Szilágyságban is a szőlők egy része fedetlen maradt. A tél folyamán, a letakart szőlőket csak vékony hóréteg borította a hidegebb napokban is. A trágyahordást most végzik. A karókészítéshez azonban a pénzhánya miatt nem fogtak még hozzá számos helyen. A borkereskedőket várják.

— **Országos tenyészállat-, termény- és gépkiallítás Kolozsvárt.** Az Erdélyi Gazdasági Egyesület által Kolozsvárt, folyó évi szeptember hó 5., 6., 7. és 8-án rendezendő országos tenyészállat, termény-, gép-, eszköz- és anyagkiállítás és vásár előmunkálatait az egyesület titkári hivatala megkezdte. A programot és díjbeosztást az elnökség a földmívelésügyi miniszternek jóváhagyás végett megküldte. Az egyes osztályok között a jutalomdíjak a következőleg oszlanak meg: I. o.: tenyészlovak 3600 kor., II. o.: erdélyi jellegű magyar fajta szarvasmarhák 5060 kor., III. o.: nyugati fajta szarvasmarhák 1650 kor., IV. o.: bivalak 800 kor., V. o.: juhok 280 kor., VI. o.: sertések 410 kor., VII. o.: baromfiak és házinyulak 800 kor., VIII. o.: kettős fogatok 600 kor. Ezekhez a díjakhoz jönnek még a rokon és társegyesületek díjai, az érmeik és diszoklevelek. A terménykiállítás jutalomdíj összege: 800 kor.

— **Kolozsmogyel gazdák gyűlése.** Az E. G. E. kolozsmogyei szakosztálya február hó 15-én Dózsa alispán elnöklété alatt havi gyűlést tartott, melyen megállapították a 1913. évi működési programot és költségvetést. Tudomásul vették a kormány leiratát az inséges vetőmag kiosztatása és vasuti fuvar kedvezménye tárgyában az erdélyrészi kirendeltség már teljes erővel végzi a magkiosztást. Intézkedett a régi megyei bikatenyészési alap hovatfordítása tárgyában s több kisebb tárgy elintézése után a kolozsmogyei osztály évi közgyűlését március hó 9-re tűzték ki.

— **A tavaszi állatösszeírás elrendelése.** A köztenyésztésre szolgáló apaállatok szükséges számának kiderítése és a közös legelők túlterhelésének meggátolása érdekében a földmívelésügyi miniszter az 1894. évi XII. t. c. 23. szakaszában előírt évenkénti tavaszi állatösszeírásnak folyó évben való végrehajtása iránt körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz. A körrendelet szerint a haszonállatok (szarvasmarha, ló, szamár, öszvér, sertés, juh és kecske) minden községben, törvényhatósági és rendezett tanácsu városban, a folyó évben is a közös legelőkre való kihajtás előtt, de legkésőbb március hónap végéig, faj, kor és ivar szerint összeírandók. Az összeírásnak a községekhez tartozó puszták, tanyák, majorok, uradalmak, telepek, vagyis az összes külterületek állatállományára ki kell terjednie s a szállítási forgalomba levő állomány is számbaveendő. Intézkedett ezzel egyidejűen a miniszter az iránt is, hogy a járási mezőgazdasági bizottságok — tekintettel az esetleg észlelhető apaállathiányok sürgős megszüntetésének szükségére — legkésőbb április végéig összehívassanak. Hibás összeírás esetén új, helyes összeírás foganatosítását rendelik el s a mulasztó közegeket a legszigorúbban felelőségre fogják vonni. Az alispánok meggyőződéséről, hogy valamennyi járásból és rendezett tanácsu városból az összeírás lapok beérkeztek, ezeket május 1 ig fölterjesztik a földmívelésügyi miniszterhez. Utasították még az összeírást teljesítő közegeket, hogy a közönséget meggyőzően világosítsák fel, hogy ez az összeírás nem szolgál adókiegészítés céljaira s csupán az állattenyésztéssel foglalkozó gazdaközönség érdekében történik, mert az államnak a tenyészapaállatok beszerzése és a

közös legelők gyarapítása és javítása, valamint az állattenyésztés támogatása körüli egyéb intézkedései, csak úgy vezethetnek sikerre, ha az állatlétszámról és az állattenyésztés évenkénti fejlődésviszonyairól pontos és megbízható adatok állanak rendelkezésre.

— **A mezőgazdasági vámpolitikai Központ szervezése.** A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége legutóbbi naggyűlésének határozatából Rubinek Gyula előadása mellett, igazgató választmányi ülésén megállapította a mezőgazdasági vámpolitikai központ szervezetét azzal a céllal, hogy az 1917-ben lejáró magyar és osztrák szerződés és a kereskedelmi szerződések megújításánál a magyar mezőgazdaság érdekeit egységesen képviselje s addig is a vámszerződésben és a kereskedelmi szerződésekben biztosított agrárvámvédelem és állategészségügyi megállapodások sértetlen fenntartása felett őrködjön. Az elfogadott szervezés szerint ennek az agrárvámközpontnak tagjai az O. M. G. E., ugyis, mint a G. E. O. Sz. képviselve 12 taggal, a Magyar Gazdaszövetség képviselve hat taggal. Két-két taggal képviseltetnek a Barom itenyésztők Országos Egyesülete a Magyar Mezőgazdák Szövetsége, a Hangya, a Magyar Gazdaközönség fogyasztási és értékesítési szövetkezete, négy tag képviseli az Országos Erdészeti Egyesületet. Egy-egy taggal képviseltetnek az Orsz. Halászati E., a Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Orsz. Egyesülete, a Magyar Fővárosi Malomegyesület, a Vidéki Malomiparosok O. Egyesülete, a Magyar Vegyészeti Városok O. Egyesülete, a Magyar Hűtőipari E. és kiviteli cégek Orsz. Szövetsége, a Magyar Malátagyárosok Orsz. Egyesülete, a Vidéki sörgyárosok Orsz. Egyesülete, a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége, a Magyar Cukorgyárosok Orsz. Egyesülete. A központ elnökét az O. M. G. E. igazgató választmánya, ugyis, mint a G. E. O. Sz. végrehajtó bizottsága nevezi ki, főelőadója az OMGE igazgatója, a társelőadókat, jegyzőt az elnök előterjesztésére a pámpolitikai központ választja. Az ülésekről jegyzőkönyveket irnak, melyet az elnök, a főelőadó és a jegyző irnak alá. Az üléseket az elnök, vagy annak megbízásából a főelőadó hívja össze.

— **Szőlészeti és borászati előadások Budapesten.** Ugy, mint már évek óta, a M. Sz. O. E. igazgatósága a földmívelésügyi miniszter erkölcsi és anyagi támogatásával az idén is szándékozik március második telében Budapesten (illetve Budafokon) szőlészeti és borászati előadásokat rendezni. A közöshajnak megfelelően ezen tárgysorozatba ismét számos aktuális kérdés vétetik fel, melynek valószínű sorozata a következő lesz: „A metszés kérdése különös tekintettel újabb művelési eljárásokra”; „Újabb elvek a szőlő műtrágyázásánál”; „A borok jelentősége a külföldi forgalomban”; „A cognacgyártás és az e téren tapasztalható visszaélések”; „Új pincék berendezése és az új cementhordók”; „A borok különféle tejsavas erjedéséről”; „A borok és mustok vegyi összetétele és változata a művelési módok és más helyi tényezők hatása alatt”; „Újabb pincegazdasági gépek”; „A borok sajtalanítása”. Ezeknek az előadásoknak megtartása céljából a M. Sz. O. E. igazgatósága az arra legilletékesebb szakférfiakkal érintkezésbe lépett. Az előadások bő kivonata ezuttal is könyv alakjában meg fog jelenni és az előadások hallgatóinak ingyen megküldetni. Az előadások idejéről a nagyhét első napjai, március 18–22. közötti idő tűztetik ki, amikor a gazdák nagyobb hátrány nélkül szentelhetnek néhány napot tanulmányaiknak. Jelentkezéseket ezen tanfolyamra már most elfogad és minden érdeklődőnek bővebb felvilágosítást nyújt az M. Sz. O. E. igazgatósága (Budapest, Üllői-ut, Köztelek).

— **Általános kortérszotti kiállítás Budapesten.** Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület kiállítási állandó bizottsága az összes szakosztályok javaslatára elhatározta, ahogy

ennek az évnek az őszén, szeptember 27-től október 5 ig Budapesten általános kertészeti kiállítást rendez, melynek előmunkálatait haladéktalanul megkezdte. A kiállítás helyéül a városligeti iparsarnok és környéke van kiválasztva, melynek megszerzésére az egyesület a kellő lépéseket már megtette. A kiállítási programot a rendező bizottság most dolgozza ki és arra törekszik, hogy még a jövő hónapban megküldje az érdekelteknek, hogy a tavaszi üzembeállításnál a kiállításban részt venni szándékozók a kiállításra szánt növényzetet figyelembe vehessék.

— **A XXIII. déli erdélyi magyar fajtaú blikkiállítás és vásár az idén Voith Gergely kir tanácsos, gazd. e. alelnök szeszgyára udvarán és istállóiban március 3-án (hétfőn) délelőtt 9 órától kezdődőleg — a múlt évi szabályok betartása mellett — lesz megtartva.**

— **Wekerle vámpolitikája és a gazdák.** Wekerle Sándor volt miniszterelnök bécsi előadása óriási visszatetszést keltett a magyar gazdaközönség körében. A *Gazdaszövetség* a *Magyar Gazdaszövetség* hivatalos lapja egyik számában félreérthetetlenül ad kifejezést annak a hangulatnak. Hangsúlyozza, hogy a szerbiai élőállatbehozatal emlegetése épp ebben a pillanatban, mikor Bécsben már tárgyalások folynak a közös miniszterek bevonásáról, a balkáni szerződések módosításáról, akinek kormányelnöksége alatt létesült a mezőgazdaság tökéletes vámvédelme. Wekerle felszólalása, ugymond, tegyük fel, hogy akaratlanul, kétségkívül erős érv volt az osztrákok kezében a mezőgazdaság védőivel szemben. Ezzel elérte azt, hogy abban a küzdelemben, amely reánk nézve lét és nemlétekné kérdése, erősítette az osztrák iparosok álláspontját és nehezítette azokat, kik Magyarország fő jövedelmi forrásának a földmívelésnek érdekeit védik, mely egyszerűsmind nemzeti létének is alapja. Végtelenül sajnáljuk, hogy egy oly nagytekintélyű államférfi, kinek tudását, munkacseréjét, kiváló képességeit senki nálunk jobban nem méltányolhatta, egy ilyen életkérdésben ily kritikuss pillanatban a mezőgazdaság elemi érdekeivel és gazdáinknak annyiszor kifejezett s a politikai ziláltság között is fenntartott osztatlan véleményével szemben, ellentétben azon szerződésekkel, melyek hozzájárulásával költettek, oly álláspontra helyezkedik, amely a mi véleményünkkel megegyezhetetlen nem lesz soha. Teszi pedig ezt akkor, mikor az élőállat behozatalának felszámolását már az osztrákok is abbahagyták. Ha valaki azt kérde, hogy ezek után mi a teendő, újból csak azt kell hangoztatnunk, amit már százszor elmondottunk össze kell tartani. Ha azt az erőt és politikai súlyt, mely a magyar gazdák kezében még mindig megvan, mozgósítjuk és hasznosítjuk, beszélhetünk Bécsben akármit, a pokol kapui sem fognak diadalt venni rajtunk.

— **Országos növényzeti kísérleti állomás.** A budapesti szőlészeti kísérleti állomás és ampelologiai intézet mint értesülünk, átszervezés alatt áll. Az intézet ügyköre több más kísérleti osztály bevonásával jelentősen ki fog bővülni és mint halljuk *«Országos növényzeti kísérleti intézet»* néven fog kapni. A magyaróvári növényélet és kertani állomásnak a fővárosi intézet keretébe való beolvasztása már az átszervezés bevezetésének tekinthető. E növényzeti központi intézet állítólag a jövőben ezenkívül még a magvizsgáló és növény-nemesítő intézetet is magába fogja foglalni. A mai szőlészeti kísérleti állomás ezennel csak egyik osztályát alkotná a tervezett új intézetnek.

Nem tudjuk, hogy a fenti tervek va-

lóra fognak-e válni. Az ampelologiai intézethez csatolandó egyéb intézetek, bizonyára a modern kornak minden tekintetben megfelelő módon lesznek berendezve és felszerelve. Így van az ampelologiai intézet is, amelyről még a franciák is a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoznak. Szeretnők remélni, hogy nem a tisztán csak szőlészeti kísérleti ügyek szolgálatában, magas színvonalon álló intézmény rovására kapcsolják össze ezen intézményeket.

Használjon szaggatás, fejfájás, oldalnyílás, hát- és derékfájdalmak ellen

Dr. **BOROVSKY**-féle kellemes szagu **BOROLINT.**

Ára 80 fillér, próbatívég 50 fillér. Mosakodásra, szépitő és legjobb fertőtlenítő **BOROLIN-SZAPPANT.**

Ára darabonként 30 és 80 fillér. Nyálkaoldásra, köhögés és rekedség ellen **BOROLIN-CUKORKÁT**

Ára csomagonként 20 és 40 fillér. Kapható mindenütt. — Kapható mindenütt.

— **Magtermelő telepek.** A kertészeti ügyek tárgyalására szervezett véleményező bizottság első ülésének egyikén kívánatosnak jelezte, hogy a hazai magtermelés érdekében az állam erélyesen lépjen közbe. A termelés összes feltételei adva vannak, egyedül a vállalkozás és a hozzáértés hiánya az, amely eddig akadály volt a termelésnek. A hazai magvak nem is károsak, mert a hiányos kikészítés és a csirázó képesség kedvezőtlen volta, sok termelőt elkodvetienített föllük és inkább a külföldről szerezték be a szükségleteiket, holott ezen a téren is úgy vagyunk, mint a termelés többi részein, hogy nagyon sokszor az itthon termelt magot külföldről vettük meg. Serényi gróf földművelésügyi miniszter konyhakerti magtermelő telepeket rendeztet be. A termelés egyelőre kisebb méretű lesz, és ott, ahol a viszonyok a magtermelésre kedvezők — az egy évi kísérlet után a termelő gazdákat akarják bevenni a nagy hasznot hajtó termelési ágba. A telepek berendezési munkálatai már a tavasszal megindulnak.

— **A Csikszeredai halászati társaság** február 2-án tartotta második évi rendes közgyűlését Csikszeredán Becze Antal elnöklésével. Az elnöki megnyitó megemlékezett arról, hogy a társaság már tul van a kezdet nehézségein és joggal remélhető, hogy a horgászat és ránkászat szép sportja minél nagyobb rétegekben el fog terjedni.

Páldy Aurél igazgató helyett Albert Ödön pénztáros tartotta meg jelentését. Köszönettel emlékezett meg a földművelésügyi miniszterium támogatásáról. Ennek köszönhető, hogy a társulat felépíthette költőházát, melyben az idén 20,000 darab közönséges és 10,000 darab szivárványos pisztrángokra kiköltésével kezdi meg működését. Ezenkívül kapott a társaság az Oltba való kihelyezésre 100,000 fogassüllőikrát. A társulat saját erejéből is eszközölt befektetéseket, csolnakokat és bálókat szerzett be. Tartott ezenkívül még halóróket is, kiknek számát a jövőben emelni szándékoznak.

A pénztári jelentés szerint 1689-99 K. volt a kiadás, melyből 32-54 K. fedezetnélküli hiány az 1913. évre vitetett át. Györgypál Domokos dr. és Vitályos György a zárszámadás felülvizsgálatáról tették meg jelentésüket. Az 1913. évi költségelőirányzat 833 K.

Páldy Aurél igazgató lemondását érde-meinek jegyzőkönyvben való megörökítése mellett elfogadták, helyébe igazgatónak Vitályos Györoy m. kir. földmivésiskolai igazgatót választották meg.

— **A Gyergyói marosmenti halászati társulat** február 4-én tartotta közgyűlését Gyergyószentmiklóson, Zakariás Lukács főszolga-

biró elnöklése mellett. Hosszas vita folyt a halászati területek elértéktelenedéséről, a rablóhalásatról, a célszerűtlen külön kezeléstről. Ennek ellenére azonban a közgyűlésnek nem volt módjában, hogy a jelenlegi bérletrendszertől — minden község tetszése szerint hasznosíthatja területét — eltérjen. Elhatározta, hogy megkeresi a községeket, hogy bérletüket még négy évre hosszabbítsák meg, a mikor majd egyidőben adják ki területüket hat évi lejáratral.

A megejtett tisztujítás szerint elnökké Zakariás Lukács, alelnökigazgatóvá Mimer Gábor választották meg

— **A pozsony-, nyitra- és trencsénmegyei cukorrépatermelő gazdák tömörülése.** A cukorrépa átvétel körül tapasztalt visszaélések, megmozdították a pozsony-, nyitra- és trencsénmegyei gazdákat is, kiket a Pozsony- megyei Gazdasági Egyesület nagygyűlésre hívott össze, hogy a sérelmeket megtárgyalván, megalakítsák a három vármegye cukorrépatermelő gazdáinak szövetségét. A mozgalom élén a Pozsony- megyei Gazdasági Egyesület vezetősége állott s a nagygyűlésen közel háromszáz gazda jelent meg. Az O. M. G. E.-t Krolopp Hugó orsz. képviselő, titkár képviselte. Bartal Aurél főispán, alelnök üdvözlő beszédében utalt a gyűlés összehívásának szükségére, mire Horváth Jenő gazdasági egyesületi titkár ismertette részletesen a megalakítandó szövetség alapszabály tervezetét. A zajos helyesléssel fogadott előterjesztés felett élénk vita indult meg s végül egy albizottságot küldöttek ki az alakulás további teendőinek elvégzésére. A gazdák szervezete hivatva lesz a cukorgyárosok kartelljével szemben a gazdaközönség érdekeit minden irányban a lehető legerélyesebben megvédelmezni.

— **A szőlőbirtokos adója.** Felmerült esetből kifolyóan mondotta ki a pénzügyminiszter, hogy a szőlőbirtokos saját termésű borának elárúsítása után III. osztályu kereseti adót tartozik fizetni, ha az elárúsítást koresmaszerűen üzi.

A LAPPELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT
FELELŐS SZERKESZTŐ ES KIADÓ:
TOKAJI LÁSZLÓ
A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK
KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE
(Jókai-u. 2. sz., I. emelet.)
FÖLDBIRTOKRA
és a nagyobb városokban fekvő
HÁZAKRA
15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel
LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.
A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszávozandó kölcsön összegére nézve
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi férfiai adnak véleményyt.
A KÉPVISELŐSÉG elfogad
TAKARÉK-BETÉTEKET
és előnyösen kamatoztat.
Telefonszám 27.

Haszonbérbe kiadó. A mezőbergenyei határon 280 hold (230 hold szántó, 50 hold rét) haszonbérbe azonnal kiadó. Értekezhetni Nagy Pál tulajdonossal Körtekapun vagy dr. Barabássy Albert ügyvéddel Marosvásárhelyen. 2883.

Tavaszi takarmány borsó q.-ként: 20 kor. és préselt széna q.-ként: 6 kor.-ért eladó Báró Bánffy Kazimir gazdaságában Kis-Sármás. 2880

Gärtner Ágoston
Budapest, V., Warm-utca 3g.
Villamos zseblámpák fémszálas izzókörtekkel és legtar-
tósabb elemekkel.
Egyszerűbb kivitel kor. 2-50
Diszesebb kivitel kor. 4-50
Tükörrel és fészüvel kor. 4-
Kézilámpa 20 órai égéstartammal, erős fénnel kor. 14-
Orpington fajtyukok.
A kolozsvári állatkiállításon első díjjal díjazott
Orpington-törzstyukok eladók.
Erzsébet-út 13. szám.

Eladó angol telivér fedező mén,
10 éves, sárga.
Apja: Dictator,
Anyja: Wildnorah.
Tudakozódni lehet tulajdonosnál:
Dr. Wesselényi István
Szilágy-Görcsön.
2887

4 ÁLLAMOKÉ 22 ELSŐRENDE KÍTÖVETÉS.
PEE
PORCELLÁN-EMAIL-FESTÉK
mázoláshoz teljesen készen vakolatra fára és vasra.
Törve védve 10041 sz. sz.

LUZ EDÉ ÉS TÁRSÁ
FESTÉKGYÁRAK BUDAPEST, VII.
D. NAGY UTCA 4.

Ideggyenge férfiak! Az elgyengült erő szerzésére legmegbízhatóbbak az

Evaton-tabletták, melyeknek káros következményük nincs. Próbadoz K 4.40, fél doboz K 10.20, 1 egész doboz K 18.20. Utánvét mellett vagy a pénz előre való beküldése ellenében küldi

Polgár Gyula gyógyszerháza
Pozsony, II, Frigyes főherceg-ut 20. szám
2823 Oszt. 26.

Földmives iskolát, vincellér képezdét, vagy erdőri szakiskolát

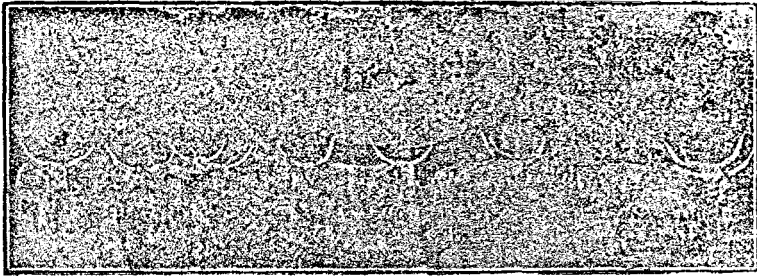
végzett
nőtlen fiatal embert
gyakornokul keresek.

Pályázatok bizonyítvány másolatokkal felszerelve alólirotthoz adandók be.

2875

Szigethy Zsigmond
intéző,

Bethlen.



Eladó bikák.

A szentdemeteri javított, gyorsfejlődésű magyarfajta, orsz. törzskönyvezett, hirneves szarvasmarhatenyészet, a növendékbikák és bikaborjakkal együtt, két év előtt az erdélyi róm. kath. státus által megvásároltatván, annak a Maros folyó mentén elterülő kitünő jó minőségű rétek és legelőkkel bíró „Radnót” uradalmában (Kisküküllőmegye) tovább tenyésztetik és pedig a tenyészet megalapítója s eddigi tenyésztője lovag Sperker Ferenc, a státus uradalmi igazgatójának vezetése mellett, teljesen az eddigi rendszerrel és eredménnyel. Ezt bizonyítja azon körülmény, hogy 1912. évben a sz. kereszturi díjazással egybekötött orsz. tenyészbika vásáron s a B.-pesti tenyészállat vásáron az I-ső bikadíjat, a Brassói orsz. tenyészállat kiállításon pedig collectionnkkal szintén az I-ső díjat vittük el.

Jelenleg és egész éven át beszerezhető 1000 kor-tól felfelé, hatalmas, oszlopszerű vétagokkal bíró, kiváló szép és korrekt testalkatú tenyészbikák, amelyeknek súlya 2 éves korban feltétlenül legalább 600 kilogramm, sőt némely ritkák a 700 kilogrammos s azon felüli súlyú példányok is.

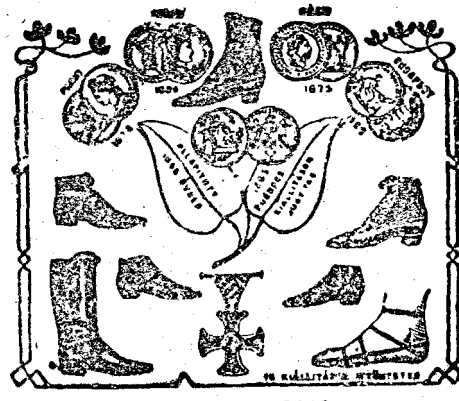
Az erdélyi római katolikus Státus radnóti uradalmának intézősége.

2854

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elismert saját műhelyében készült **FÉRFI ÉS NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.**



2019

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy használt, a lábra találó cipő beküldésével a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

Eladó bivalyok.

1 jármos bika, 4 friss fejős nagy testű, jó tejelő tehén, 2 szopó borjuval. Valamennyi borju nélkül fejhető és jó jármos. 2 drb. 2½ éves felfolyatott üsző, 5 drb. 1½ éves üsző és 1 drb. 1½ éves bika.

Növendékek a legkiválóbb tejelő anyák borjai.

Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást nyújt:

SPERKER FERENC,

lakása: Kolozsvár, Majális-utca 13.

2829 II.

Szuperfoszfátot

és minden egyéb műtrágyaféléket ajánl a

2769

Műtrágyát
Értékesítő
Szövetkezet

Budapest, V. kerület,
Fürdő-utca 8-ik szám.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alakult 1900-ban. Alakult 1900-ban.
Budapest, VIII, Baross-utca 10. sz.

Biztosítási alap:		Korona
Alapítványok kormány hozzájárulásá-1	Tartalékok	2,488,780.—
		2,819,595 25
	Összesen:	5 208,376.25
1901 évi felelőleg		90,349.—
1902		59,782.26
1903		109,331.73
1904		72,438.23
1905		61,730.60
1906		39,243.65
1907		41,877.32
1908		81,088.76
1909		103,589.64
1910		120,164.38
1911		148,378.10

Biztosításokat elfogad tűz és jékkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módokat szerinti. Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül, vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítás al minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

A Gazdák Biztosító Szövetkezet társulása a „GONDVISBLÉS” Országos Központi Segélyező Társulat” utján 100 koronától 1000 koronáig terjedő temetési segélybiztosítások, valamint havi befizetések ellenében 1000 koronáig terjedhető, leánykiadásitól (nőálló itási) segélybiztosítások eszközölhetők. Legelőnyösebb népbiztosítás. E társulat kebelében minden körülményben önálló helyi csoportok szervezhetők jótkönyvekre működésével. Tájékoztató kérséggel küldi bárkinek is a Társulat igazgatósága, Budapest, IX. Ekelet-utca, 20. sz. 208

Eladó

berkshire tenyész kocák.
4 darab tisztavérű prima
11 hónapos felbugatott
berkshire tenyész kocát

elad

Jászberényi András
gazdasági akadémiai tanár

Kolozsvárt.

2869

**KOLOZSVÁRI
TAKARÉKPÉNZTÁR és HITELBANK Részvénytársaság**

Kolozsvár, Mátyás király-tér 23. szám.

Erdély legnagyobb saját tőkével rendelkező magyar pénzüintézete.

Alaptőkéje 2.000.000 korona teljesen befizetve.

Egyéb alapjai 1.287.520 korona 33 fillér.

Igazgatóság és központi irodák: Mátyás király-tér 23. sz. alatt az emeleten.

Váltóüzlete: Ugyanott.

Áruraktárai: A pályaudvar mellett Baross-tér 3. szám.

2004

Zálogházai: Király-utca 3. szám alatt.

Betétek elhelyezése takarékpénztári könyvecskére vagy folyószámlára előnyös kamatozás mellett eszközölhető. A betéteket az intézet felmondás nélkül fizeti vissza. Leszámítol váltókat, bel- és külföldi utalványokat, járadékokat, kisorsolt értékpapírokat és egyéb értékeket.

Folyósít törlesztéses kölcsönöket 10-50 évig terjedő időre, már meglévő kölcsönöket előnyösen konvertál. Vesz és elad értékpapírokat és idegen pénzeket vagy azok vételét és eladását közvetíti. Sorsjegyek részletiv ellenében is beszerezhetők.

Előleget nyújt értékpapírokra folyószámlán vagy meghatározott lejáratl.

Díjmentesen bevált szelvényeket és átvesz megőrzés végett értékpapírokat, betéti könyvecskéket és egyéb értékeket nyitott letétként: esetleg lezárt és lepecsételt csomagban is.

Utalványokat, hitelleveleket állít ki bármely külföldi piacra.

Árukra előleget ad, ha azok áruraktáraiba be vannak tárolva.

Áruraktáraiba áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett és azokat szakszerűen kezelteti.

Az
„ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET“
könyvkiadó-vállalatában megjelent füzetek
jegyzéke és ára:

	K. f.		K. f.
1. Réti János. A trágyáról és a trágyakezelésről szükséges tudnivalók	—60	34. Dr. Péter Béla. A haltenyészésről	—70
2. Gáspár József. A kaszálók és legelők ápolása	1—	35. Dr. Péter Béla. A vetőmag eltarításáról és a magtárban kárt tevő állatokról	—70
3. Virág Elek. A gazda, mint sertéshizláló	—70	36. Jakab László. »Umutató házi állataink egészségének gondozásáról«	1-50
4. Tormay Béla. A borjúk fölneveléséről	—70	37. Dr. Kodiczky Jenő. Magyar olajnövények	—70
5. Herényi Gothárd Sándor. A takarmányrépa	—50	38. Cserháti Sándor. A gyomok kártékony-sága és az ellenük való védekezés	—30
6. Hauer Géza. A fejőstehénről	—80	39. Papp Gergely. A szocializmusról	—50
7. Hensch Árpád. A szántás-vetésről	—70	40. Heigel Lipót. Az állami egyenes adók és a községi adópótlékokról	1—
8. Jakab László. Umutató az állati betegségek elleni védekezésben	—80	41. Heigel Lipót. A fogyasztási adókról, jövedékek és illetékekről	1—
9. Domokos Kálmán. Az építkező gazda	1—	42. Rászó Imre. A legfontosabb szálal takarmánynövények termesztése	—50
10. Ruiz Gyula. A kukorica műveléséről	—70	43. Ikafalvi Szőlőművelésről	1—
11. Dr. Péter Béla. A házi állatok fontosabb elősködei	1—	44. Ross Nándor. A tenyészkancaokról, különös tekintettel a meddőség okaira és azok elhárítására	—50
12. Ritter Gusztáv. A házi kert	1—	45. Hadvíg Albert. Tanácsadó fiatal gazdák számára	1—
13. Gáspár József. Baromfitenyésztés	—60	46. L'Huillier István. A káposztafélék termesztése a szántóföldön	—50
14. Cserháti Sándor. A csalamádé termesztése, bevermelése és etetése	—70	47. Dr. Báintaer Ferenc. A mezőgazd. szeszgyárak jövedelmezősége, berendezése, üzeme, gyümölcs-pálínka-főzés	1—
15. Czajlik István. Csikónevelés	—70	48. Dr. Varga Kálmán. »Czékorrépa termesztés«	1—
16. K. Vörös Sándor. A dohánytermesztéséről	—70	49. Dr. Cséser Lajos. »Magyar komló termesztés«	1—
17. Asványi Lajos. A vörös lóhnr termesztéséről	—80	50. Cserháti Sándor. »A gabonafélék termesztése«	1—
18. Ritter Gusztáv. Gyümölcsértékesítés	—70	51. Dr. Péter Béla. »A gyógynövények termesztése«	1-50
19. Herényi Gothárd Sándor. A nyers takarmányok eltevése, különös tekintettel a zsonbolyai kazerla	—50	52. Dr. Barna Balázs. A kenyéradó növények fontosabb ellenségei és betegségei	1-50
20. K. Vörös Sándor. A gazdaságok berendezéséről	—90	53. Dr. Barna Balázs. A gyümölcsfák fontosabb ellenségei és betegségei	2—
21. Marc Ferenc. A kosárfűz termelése	—60	54. Dr. Péter Béla. Rövid útmutatás a vadon termő gyógynövények gyűjtésére	2—
22. Kovácsy Béla. Házi állataink takarmányozása	1-20	55. Jászberényi András és Szász Ferenc. Tejgazdaság. Tejtermelés, tejkezelés. 20 képpel	2—
23. Grasselli Miklós. A len- és kender-termeléséről és azzalásáról	—50	56. Cséser Lajos dr. Utazás a faluból a községbe	3—
24. L'Huillier István. Konyhakerti magvhk termelése	1—		
25. Réti János. A komló-termelésről (elfogyott)	—60		
26. Gáspár József. A méhtenyésztésről	—70		
27. Dr. Péter Béla. A gabonafélék, a burgonya és a szőlő legfontosabb gombabetegségei	1—		
28. Nemes István. Talajjavítás lecsapolással	1—		
29. Réti János. A legjobb takarmányfűvekről	—70		
30. Nemes István. Az öntözés	1—		
31. Jakab László. Hasznos tudnivalók az állati szülészet köréből	1-20		
32. Szűts Mihály. A jégkár ellen való biztosítás és a károk becslése	1—		
33. K. Vörös Sándor. Gazda számvitele	—30		

Megrendelés és pénz:

az Erdélyi Gazdasági Egylet pénztára; „Takp. Hitelbank“

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 7. sz. cim alatt küldendő.

A megrendelt füzetek bérmentve tételnek postára.

Utánvétellel nem küldünk füzeteket 2735-

Prima legelő haszonbérbeadás.

Csöb község határán 300 K. hold erdei legelő, mely őserdő talajon, a talajnak megfelelő vetett fűnemekkel létesített, déli és délkeleti fekvéssel, a legszárazabb években is bőséges vízzel bír, s a melyen nyaraltak hosszú évek során át a szentdemeteri gyorsfejlődésű magyarfajta szarvasmarhatenyészetnek azon növendékállatai, a melyek az ország minden tenyész-állatkiállításán mindig az I-ső díjakat vitték el, — több évre haszonbérbe adó.

Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást nyújt
Sperker Ferenc, lakása: Kolozsvár, Májális-utca 13.
2829 I.

Dr. gróf Teleki Domokos

ur Öméltósága gernyeszegi gazdaságában, azonnali belépésre felvétetik egy több évi gyakorlattal, jó irással bíró és katona kötelezettségének eleget tett, földmives iskolát végzett, nőtlen fiatal ember.

Fizetés 400 korona készpénz, élelem, fűtés, világítás, takarítás és lakás. Bizonyítvány másolatok, melyek nem adatnak vissza, gróf ur Öméltóságához intézve Gernyeszeg postára alulírotthoz címzendők.

Pálffy Dezső gazd. intéző.

2874

Kolozsvár sz. kir. város lombi gazdaságában egy béresgazdai állás kerül betöltésre folyó év április 1.-én.

Évi javadalmazás: 360 korona készpénz, 6 métermázsa buza, 7 méterm. árpa, 8 méterm. tengeri, 730 liter tej, 24 kiló só, 4 ágcsomó, 600 □ öl kert, 2 koca tartás nyári legelőn. Lakás: 1 szoba, konyha és kamara. 2878

Bizonyítvány másolatokkal felszerelt kérvények, lehetőleg személyesen a „lombi“ gazdaság intézőségéhez nyújtandók be.

**Róth Testvérek
medgyesi
Szőlőoltványtelepét**

a t. c. közönség figyelmébe ajánljuk.



Mindenki, aki első osztályú, szép, peronosporamentes szőlőoltványokat megvenni szándékozik, sziveskedjék árjegyzéket kérni.

2885

Aprilis 24-ére mezőgazdasági gépészi állást keresek.

Jelenleg is gazdaságban vagyok. Szakképzett gyakorlatom van.

Kötöző-aratógépek javítását is jól értem, ugy mint az összes mező-

gazdasági gépek kezelését és javítását. Esetleg 5-6 havi cséplést is elvállalnék.

Ajánlatokat kérek fizetési feltételekkel:

Józsa István, Szantner tanya u. p. Mező Szt. Mihály Kolozsm.

2881

cimen.

Eladó egy darab 2 éves kiválóan szép és nagy fekete mangalica koca, mely másodsorra tizet malacozott.

Cim: a kiadóhivatalban.

2884